

Aan de gemeenteraad van Hilversum
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

Kopie naar: college van burgemeester en wethouders van Hilversum

Naarden/Huizen, 12 maart 2014.

Betreft: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Scouting Heidepark op Anna's Hoeve
Ons kenmerk: VVG/HL/14.014

Geachte dames en heren,

In verband met de herontwikkeling van een deel van het gebied Anna's Hoeve is het noodzakelijk om voor Scouting Heidepark een nieuwe plek te zoeken. U heeft gekozen om Scouting Heidepark die nieuwe plek te geven op het terrein van het voormalige partycentrum. Wij hebben de indruk dat deze keuze vooral is bepaald door het feit dat het betreffende perceel eigendom is van de gemeente en dat een bredere belangenafweging, met name wat betreft ecologie, niet heeft plaatsgevonden. Het voorliggende ontwerpbestemmingsplan bevestigt deze indruk. Wij zullen dit puntsgewijs nader toelichten.

Ter inleiding

De Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve (VBAH) heeft tijdens de vergadering van de commissie Ruimte op 12 februari jl. een analyse gegeven van de ontwikkeling van recreatie en natuur in Anna's Hoeve. De conclusie van de VBAH, namelijk dat er een conflict dreigt tussen natuur en recreatie, onderschrijven wij. Het is nu nog mogelijk om te recreëren in de natuur. Wat dreigt is dat de recreatie alleen nog mogelijk is in een tot stadspark verworven zone aan de stadsrand, terwijl de natuur wordt opgesloten in een strook langs de A27. Een integrale afweging van alle functies binnen het gebied in het kader van de door de raad gewenste integrale inrichtingsvisie is daarom noodzakelijk, zodat ook in de toekomst natuur in harmonie met recreatief medegebruik mogelijk blijft. Wij hebben om die reden eerder bezwaar gemaakt tegen het premature besluit van de raad om de Weg over Anna's Hoeve (WoAH) bij de inpassing van de HOV te laten liggen op de huidige plek (ter informatie is dat nog steeds geldende bezwaar als bijlage toegevoegd). Met de vestiging van Scouting Heidepark en een theehuis op het terrein van het voormalige partycentrum neemt u opnieuw een besluit dat vooruitloopt op het maken van een keuze in het kader van de nog op te stellen integrale inrichtingsvisie.

Het wordt steeds meer de vraag wat in deze omstandigheden nog nut en noodzaak van zo'n visie zijn. Er valt immers op deze wijze weinig meer te kiezen. De inrichtingsvisie is er kennelijk één voor de Bühne.

Planregels

In Artikel 3 wordt de bestemming Natuur geregeld. De gronden met deze bestemming zijn bestemd voor

“a. dagrecreatie;

b. scoutingactiviteiten;

c. een informatiecentrum;

en tevens voor:

d. behoud, ontwikkeling en duurzame instandhouding van de aanwezige natuurwaarden; met de daarbij behorende voorzieningen.”

De titel van dit artikel dekt de lading maar ten dele. Bij de functies a. en b. is natuur hoogstens een decor voor het bestemde gebruik.

Bij de invulling van functie c. - een informatiecentrum - wordt concreet gedacht aan een centrum dat informatie verschaft over de nieuwbouwwijk die op enige afstand van het perceel is gelegen. Dat blijkt uit de toelichting en uit van ambtelijke zijde verstrekte informatie over het medegebruik van het beoogde nieuwe scoutinggebouw. De relatie met natuur is bij functie c. derhalve volstrekt afwezig. Waarom functie c. wordt genoemd onder bestemming “Natuur” is een volstrekt raadsel.

Functie d. (gezien de volgorde blijkbaar ondergeschikt aan de functies a. b. en c.!) is de enige die voor de natuur relevant zou kunnen zijn, maar gelet op de feitelijk beoogde ontwikkeling niet realistisch. Het belang van het toekennen van deze functie zit vooral in de mogelijkheid om natuurwaarden te ontwikkelen en deze vervolgens in stand te houden. Het terrein van het voormalige partycentrum ligt als een enclave binnen de omringende EHS, zoals te zien is op figuur 3-1 van de Natuurtoets theehuis en scoutinggebouw te Hilversum. Het feit dat het terrein al geruime tijd braak ligt en het aldaar aanwezige huisje Anna's Hoeve recent door brand vernield is, biedt kansen om de EHS op deze plaats te versterken, door een daarmee strijdig gebruik planologisch te verwijderen. Kansen die voor het goed functioneren van de natuurverbinding Groene Schakel benut zouden moeten worden. Kansen die zich in een sterk verstedelijkt gebied maar weinig voordoen. Het ontwikkelen van een intensief recreatieve functie in de vorm van een theehuis en een scoutinggebouw zorgen ervoor dat de kansen op realisering van een adequaat functionerende EHS weer voor vele tientallen jaren buiten beeld komen te liggen. Het zou de gemeente sieren om deze keuze dan ook ten volle in beeld te brengen in de naam van de bestemming. De naam “Natuur” is op deze manier een farce.

Toelichting

Wij missen een degelijke onderbouwing waarom nu juist voor deze plek is gekozen als nieuwe vestigingsplaats voor Scouting Heidepark en ook informatie over welke andere locaties daarbij in beeld zijn geweest. De afweging van de bestemming van de plek in het bredere verband van het gebied Anna's Hoeve met het oog op de aldaar aanwezige en verder te ontwikkelen natuurwaarden, in combinatie met het recreatief medegebruik, ontbreekt. Ons is bekend, dat het zoeken van een plek voor Scouting Heidepark elders in het gebied voor het Goois Natuurreservaat bespreekbaar is. Wij zouden dan ook graag zien dat tenminste die mogelijkheden zouden zijn afgewogen.

Op bladzijde 5 van de toelichting wordt gesteld dat het clubgebouw goed inpasbaar is op de locatie van de voormalige uitspanning en het een grote beperking geeft ten opzichte van wat volgens het huidige bestemmingsplan is toegestaan. Dat klinkt mooi, maar de voorgespiegelde “winst” moet met een korrel zout worden genomen. De gemeente heeft als eigenaar van het terrein immers de vrijheid om ook de huidige de bouw mogelijkheden niet te benutten als dat de uitkomst van een integrale belangenafweging is.

Op bladzijde 7 wordt gesteld dat de scouting goed past in de recreatieve functie van het gebied. De extra recreatiedruk, die de komst van de scouting oplevert, staat op gespannen voet met de natuur (zie de eerder genoemde analyse van de VBAH). Om dit goed te praten wordt een vergelijking gemaakt met de al lang niet meer gebruikte, maar planologisch nog toegelaten bestemming die een partycentrum toelaat. Op bladzijde 9 wordt deze redenering nogmaals herhaald. De inbreuk op de natuurwaarden (als gevolg van de ligging midden in de EHS) door opnieuw een intensieve (recreatieve) gebruiksfunctie toe te laten en de kansen die er juist nu zijn vanwege diverse ontwikkelingen (zoals de HOV, de realisering van grote ecoducten in de omgeving) om de natuurfunctie van het gebied Anna's Hoeve te versterken, blijven in deze afweging volledig buiten beeld.

Op bladzijde 10 wordt geconcludeerd dat er geen beschermde soorten zijn, het gebied niet in de EHS ligt en er geen externe werking optreedt. Daarbij wordt voorbij gegaan aan het daadwerkelijk invullen van de in artikel 3.1 onder d. genoemde functie van het gebied. Ontwikkeling van natuurwaarden biedt kansen voor beschermde soorten en de mogelijkheid om de EHS te helen en te versterken.

Op bladzijde 12 wordt geconcludeerd dat parkeren geen probleem is. Dit kan op eigen terrein gerealiseerd worden en aan de andere kant van de weg ligt immers een groot parkeerterrein. Ook dit is strijdig met functie d. terwijl bij een integrale benadering in het kader van de op te stellen inrichtingsvisie, en kijkend naar de mogelijkheden om de EHS in dit gebied te versterken en te ontwikkelen, het opheffen dan wel verplaatsen van het parkeerterrein een logische uitkomst zou kunnen zijn.

Eveneens op bladzijde 12 wordt geconcludeerd dat het project ruimschoots in de NIBM-categorie van de wetgeving valt. Wat de feitelijke luchtkwaliteit ten gevolge van druk verkeer over de Weg over Anna's Hoeve is (met mogelijke gevolgen daarvan voor de bewoners), wordt niet genoemd. Formeel heeft u waarschijnlijk gelijk dat het beleid van rijk en provincie niet van toepassing is (bladzijde 13). Materieel is de voorgestane ontwikkeling wel in strijd met dit beleid, met name waar het gaat om de versterking van de EHS en in dat licht de Groene Schakel. Overigens zegt u in uw eigen structuurvisie dit beleid te onderschrijven. Wij citeren: "Anna's Hoeve vervult een belangrijke schakel in de ecologische verbinding van de Zuiderheide met het bosgebied rondom Lage Vuursche. Er is een gecombineerde ecologische en recreatieve verbinding (ecoduct met fietspad) gemaakt met het gebied Monnikenberg. Dit ecoduct maakt een essentieel onderdeel uit van het plan De Groene Schakel." Kennelijk wil de gemeente Hilversum wel in woord het beleid onderschrijven maar dat niet daadwerkelijk uitvoeren. De hogere overheden (het Rijk en de provincies Noord-Holland en Utrecht) investeren in herstel van verbindingen in de vorm van dure ecoducten maar de gemeente Hilversum heeft daar, als het er echt op aankomt, blijkbaar geen boodschap aan. Hier doet zich de mogelijkheid voor om dat beleid op bescheiden wijze te ondersteunen, maar de gemeente geeft niet thuis. De eigen begroting is blijkbaar belangrijker dan het hogere doel dat dezelfde gemeente zegt te onderschrijven.

Natuurtoets

Het verbaast ons dat de natuurtoets is uitgevoerd door Oranjewoud en dat er geen gebruik is gemaakt van diensten van Alterra. Alterra is immers door eerdere onderzoeken goed ingevoerd in de problematiek van Anna's Hoeve, terwijl Oranjewoud, zoals ook blijkt uit de beschrijving van het onderzoek (en de aanduiding "park" voor het gebied!), een nieuwkomer in het gebied is. Een gemiste kans om bij het onderzoek al eerder opgebouwde kennis optimaal te benutten.

Conclusie

Wij kunnen op basis van vorenstaande niet anders concluderen dan dat het voorliggende ontwerpbestemmingsplan een voorbeeld van gelegenheidsplanologie is. De gemeente heeft nog een stukje grond liggen en kan dat mooi gebruiken om Scouting Heideheuvel weg te krijgen van de huidige plek en lost daarmee tegelijkertijd een financieel probleem op. Verder komt de feitelijke afweging onzes inziens niet.

Het voorgenomen besluit om met het bestemmingsplan de vestiging van Scouting Heideheuvel mogelijk te maken is prematuur. Er heeft nog geen integrale afweging van alle in het geding zijnde belangen plaats gevonden. Daartoe zou immers de integrale inrichtingsvisie dienen die al zo weinig betekenis overhoudt nu daarin de mogelijke keuze voor het handhaven van de weg door Anna's Hoeve door de raad is geschrapt. Niet voor niets heeft de VVG tegen dit besluit bezwaar aangetekend. Met dit voorstel onderstreept de gemeente Hilversum het feit dat deze inrichtingsvisie slechts voor de Bühne is bedoeld. De feitelijke keuzes liggen al vast. Overigens ontbreekt de noodzaak om nu al een besluit te nemen, want Scouting Heideheuvel beschikt over een gebouw nog geruime tijd bruikbaar is. Daarnaast zijn alternatieven niet onderzocht.

De onderbouwing van het bestemmingsplan voldoet daarmee niet aan de eisen die zijn te stellen aan integrale afweging van belangen, temeer nu daarin ook niet wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid die de gemeente zegt te onderschrijven waar het gaat om rijks- en provinciaal beleid op het gebied van natuur en landschap. Nergens wordt duidelijk gemaakt waarom het belang van de scoutingsgroep in deze omstandigheden zwaarder zou moeten wegen dan het belang van de natuur op regionaal niveau.

De VVG dringt er daarom op aan om de besluitvorming over de vestiging van Scouting Heideheuvel op te schorten tot deze integrale inrichtingsvisie is vastgesteld met een zodanige afweging dat daarin ook het verleggen van de Weg over Anna's Hoeve een serieuze optie is.

Uiteraard zijn wij bereid tot een nadere toelichting op deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

(was getekend)

H.M. Laverman-Berbée, voorzitter

L. Mak, secretaris

Bijlage 1: Bezwaarschrift HOV variantenkeuze, onderdeel Weg over Anna's Hoeve, dd. 25 november 2013, kenmerk: VVG/BH/13.032

Bijlage 2: Zienswijze Ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen, afwijken bestemmingsplan en maken van een uitrit ten behoeve van Scouting Heidepark op Anna's Hoeve, dd. 12 maart 2014, kenmerk: VVG/HL/14.015